

CSIKSZEREDA

KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 8 kor. Félévre 4 kor.
Nagyelvére 2 kor.

Feladvás szerkesztő:
Dr. Nagy Béni,
ügyvéd.

Nyitólérlé cikkek sorunkint 30 fillérről közölhetnek.
Egyes lap ára 20 fillér.
Híreletési díjak a legelőzőbbben számoltattak.

A modern „névtelen hősök”.

Egészönkéntelenül juteszomóba, mikor ezekre gondolok Plutarchos görög írónak az a feljegyzése, hogy volt Nagy Sándornak egy Medius nevű tányérnyalója, ki mindig azt hirdette: „csak merészen kell haragni a rágalommal, mert ha be is gyógyul a seb, a rágalom forradása ott marad”.

Nem tudom, hogy e merész, de valójában igaz mondását gyakorlatilag apró pénzre beváltotta-e Medius ur. annyit azonban tényként elfogadok, hogy ha beváltotta, mert tányérnyaló szerep jutott neki osztályrészül, oly módon gyakorolhatta csak ép bórral és ép fejjel, mint az a banda, mely városunkban utóbbi időben névtelen levelek gyártására alakult és nem kímélve sem férfit, sem női becsületet, piszkos és undorító munkájukat állandóan és következetesen végzik az ismeretlenség biztos odájába meghúzódva.

Még élénk emlékezetünkben van dr. Perjessy Mihály volt törvényszéki elnökünk esete, kiből jellem, becsület, udvariasság és

figyelmesség tekintetében a leg-szörszálhasogatóbb ember sem találhatott egy csipetnyi hibát. Őt is táblabíróvá történt kinevezése után városunkból elárastották ilyen névtelen pamflettekkel. Hiába kutatta magán uton azok szerzőjét, hiába szólította fel a piszkolódot nyilvánosan (hirlapi uton) jelentkezésre, az illető megmaradt barlangjában.

Az a leg-szomorítóbb és egyáltalán legundorítóbb is a dologban, hogy ezek a „névtelen hősök”, magukat az uri osztályhoz számítják, mert, a mint alkalman volt egy néhány ilyen szemétdombra való levelet betekinteni, maguk részére uri jogokat követelnek és ur voltak elismerésére tartanak szentelenül fölényes igényt. Ugy beszélnek, mintha társadalmi életünk összes ethikai tartalmát ők szabnák meg, ők irányítanák és vezetnék.

Ebből én is elismerem annyit, hogy a mennyiben az illető „névtelenek” férfiak lennének, úgy nadrágot visolnek és esetleg köcsög kalapot hordanak; ha pedig nők, úgy selyem ruha viseléséhez

is van módjuk. Ennél többet egy jöttányit sem. A kiből nincs sem veleszületett, sem nevelés által szerzett annyi erkölcsi érzék, hogy nem restelli és nem szégyenli névtelen levelek írására vállalkozni és azokban mások tisztességét, becsületét, jóhírnevét alap-talanul befekettetni, az hiába számítja magát az uri emberek közé. Egyszerűen nem az. Tisztossegos ember annál kevésbé.

Ezekkel a piszkot dobáló „névtelenekkel” voltaképpen kár is foglalkozni, mert ugy sem árt-hatnak senkinek, kivéve önmagukat és velük szemben a mélységes és megvető hallgatás tulajdonképpen a legjobb elégtétel. Hogy azonban mégis veszem magamnak azta káradságot, hogy e nyilvános helyen felszálalok, tisztán és egyedül abból az indokból teszem, mert ez a szennyes áradat napról-napra nő és kezd türrhetlenné válni, mert továbbá igazza van Mediusnak, hogy a rágalom forradása megmarad. ha másképp nem, hát az által, hogy az illetőket bosszantja.

Nem társadalmi, sem bírói uton ezektől elégtételt szerezni nem

„CSIKSZEREDA” TÁRCZÁJA.

Egy asszonyhoz.

Nem tudom én mi van velem!
Talán csak nem a szerelmem...?

Ugyan ki oly dóre, kába
Szerelmem más asszonyába!

Tudom: másét őrle a karja
Puha testét más takarja
Tűses csókját más élvezi
Más, ki gyönyört okoz neki

S tán, hogy versem hozzá zongem
Kigúnyol, kikaczag engem!
Kinevelti botorságom
S mégis, mégis, — úgy imádom!
Sarkadi Béla.

Szerelmem!..

Eldalolok mindent, mindent e világon,
Hogyha nálád vagyok szerelmes virágom.

Dalolok terőled s együtt dalolsz velem
És olyankor könnyű, az életküdelem!

A mikor te dalolsz, látom édes arcod
S lágyan zsong fülemben, a te csengő hangod,
Minden áldott este dalolsz te énekem
És olyankor könnyű, az életküdelem!

S hogyha olykor, néha, szellő sutogásnál,
Hallgatom dalodat csillag ragyogásnál,
Ég a testem, lelkeim s egyre csak azt érzem,
Hogy olyankor könnyű az életküdelem!

Ö. H. O.

A mult.

Irta: *Ambrosius Desző.*

Olykor hogyha tisztán, kéken
Mosolyg rám az éjnek boltja,
S csillagoknak mécsvilágát
A kelő nap otlogatja,

Akkor néha egy-egy perczeze,
Olyan furesz érzés száll rám,
Mintha elmúlt tavasz lönyét
Sóvárogva visszavárnám

Oh de hogyha szürke szárnyán
Alkony száll a szemhatárra,
S a kavargó föllegek közt
Elmerül a nap sugara,

Akkor érzem, hogy a multnak
Mindörökre: vége, vége!
Nem jön többé rózsás hajnal
A vilharzó őszi éjre...

Konstantinápolyig és vissza.

III. Törökföldön. (Perzsa himnusz.)
(Folytatás.)

Egyik este 6 7 óra tájban Kisázsia partjairól visszatérve, a Galatin hídon drágománjaink kiadták a jelszót, hogy most gyűlést megünnepelünk Stambulba „perzsa ünnepet” nézni. Azelőtt is hallottunk egyet-mást erről beszélni, nevezetesen azt, hogy a brutálitási-egyetlen dolog, gyenge idegteknek, pláne asszonyoknak egyáltalán nem való mulatság. Mindazonáltal annak lényegéről halvány sejtelmünk sem volt. Már becsület-dett és a gyer-lampák világánál tömött sokorokban másztunk hegynek föl Stambul egyik szűk és piszkos utcájában. A fel- és

lehot, mert ők jóelőve egy dolgoznak, hogy az elégtétel szorozhatósága ki legyen zárva. Alattomosan, orvul, gyáván, gazemberhez illő módon. Ki van zárva, hogy bárminemű felszólításra jelentkezzenek, mert hát akkor saját jellemükben ejtenének csorbát. Epen azért tartom szükségesnek, hogy e helyen, addig is, a míg valamely alkalmas módon, nyomukba akadhatnak, tükör gyanánt annyit eléjük tartsak, hogy a „névtelen hősök” mestersége nagyon távol áll a kloakát takarító czigányétól, mert míg az utóbbiak a köztisztaság megóvása czéljából közhasznú munkát végeznek, addig épen a köztisztaság nevében válik szükségessé, hogy e modern, névtelen hősök -tóljvárosunk valamely utonmódon megtisztíttassék. Hogy hogyan? mi módon? Egyelőre nehéz megmondani. Annyi azonban bizonyos, hogyjha egyik azuk a névtelenek közül férfi volna, a kutya korbács gyenge eszköz arra, hogy tisztosságot tanuljon, ha pedig nő, ugy kétségtelenül vele született erkölcsi gyengeségben szenvedvén, legalkalmasabb hely számára a tolonczkocsi lesz. (y).

II. Rákóczi Ferencz.

Kétszáz esztendővel ezelőtt megharsant a nagy kurucz harsónája és hívta a nemzetet megvédeni a szabadság, a függetlenség zászlóját.

A dicső zászló fennemlobogott és utája sereglettek II. Rákóczi Ferencz szózatára az elszánt, lüzes lelkű kuruczok.

És a szabadságot, az éltető, dicső mindennél drágább és szentebb szabadságot a lelkes hadsereg vitézhadvezérével az élen ki is vívta.

E gyönyörű idők emlékezetét ünnepele meg az ország, noha szorosan

véve Kassán játszódtak le az ünnepségek, de részt vett benne, részt kért belőle a nemzet. Az ország két háza képviselve volt a fényes ünnepen és már ez a körülmény is nagy jelentőségivé tette az ünnepet.

Ugy áldoztak a nagy szabadsághős emlékezetének, hogy Kassán, a híres, régi kurucz városban összehordták a fényes kor összes fennálló és fennmaradt ereklyéit, tömérdek értékes nagybecsű tárgyat. A megtépett foszlányos zászlók, zablák, vérték, öltöklő szerszámok, ékszerék, kincsek, mindmind egy dicsőséges multról, egy fenséges korról beszél, mely a magyarságnak a szabadságot szerezte meg.

Az ország előkelőségei, a vármege vezetői, a papság, mind részvették a magyszabásu ünnepélyen, mely valóban lélekemelő volt. Remek beszédek, fényes színi előadás, gyönyörű muzemü magyszabásu banket, megannyi nőtalálkozás jelentésvél; igazán méltóan áldozott a nemzet a nagyférfiu emlékezetének, a kegyeletes magyarság mindent elkövetett, hogy beláthatlan fényben tündököljön az az ünnepély és, hogy ez a fény messze, messze vetődjék, haud lássa az egész világ, hogyan szokott e nemzet nagyjairól megemlékezni.

A sok gyönyörű, emelkedett hangu beszéd közül kétségtelenül legnagyobb hatása és nagy jelentőségű volt Apponyi Albert gróf beszéde, a melynek az volt a foglalatja, hogy a nemzeti képviselőknek nemcsak ünnepelni, hanem vezetnie is kell azért a sérelemért, melyet egy korábbi törvényhozás Rákóczi ellen elkövetett. Azt fejtette, hogy a jelenlegi országgyűlésnek kell a mulasztást, a hibát jóvátennie. — A város ünnepi szónoka beszédében megemléltette, a mit a képviselőház elnöke is érintett, a miről egykor annyi szó és vita eset a parlamentben s a mire ezelőtt Apponyi gróf is, tudniillik Rákóczi hánymainak hazahozatalát. Mert elszomorító jelenség volt az egész ünnepelemben, hogy Rákóczi hánymainak idegen földben kell pihenniük.

Már bevett szokás nálunk, hogy beszélünk, lármaázunk, tervezünk, ezélokot tűzünk magunk elé, de a végrehajtás a jó sorsra bizzuk.

zetségé vált. Majdnem, hogy mi is a perzsa mártírok sorába bele nem kerültünk.

Ez az örfjángó véres tömeg nem ment azon utczán le, melyen mi kifelé jöttünk és hogy mi számítottuk, hanem a sarkon egyenesen nekünk fordult és abba az utczába indult, hol mi állottunk. Háttunknál legalább is lusz hárminez fiaker állott, az utczát egész szélességében elfogva, valószínűleg épen az ünnepély néző közönségének várakozó koscsijai. A lovak mind kifelé fordulva épen a nekünk indulo perzsákkal szembe.

A lobogó fűklyafényről, a fűlsikerítő ordítószótl, a hadonászó kardoktól és a bszalmasan véres fehér alakoktól nemcsak mi jédtünk meg, hanem a lovak is megvadultak és előre egyenesen reánk rohtottak. Mi az asszonyokat valahogyan valamiféle pinczelyukakba benntottuk, magunk perzse már nem juthattunk tovább a járdaszélel, mert a zsúfoló ember tömeg nem ferve egymás hátán sem nagy erővel nyomott előre.

Ezek a megvadult lovak pedig kocsistól együtt a perzsák között vágtnva rohantak előre. Nemelyikünknek a kocsit kerék a lábán is keresztill ment, másikkak a kocsit tengelyre ferdének nadrádját is lohasította. Végtelen nagy szorencse, hogy

Ne adja az Isten, hogy ez egyszer valót állítsunk, hogy beteljesedjék jóslásunk, de mi azt hisszük, hogy még jó néhány Rákóczi-ünnepet fogunk rendezni, alighanem szinlén fényes keretben, nagy arányokban, díszes beszédekkel, köszöntőkkel fűszerezvel de a nagy szabadsághős hánvai továbbra is ott fognak porladni a Bosporus hullámverte partjain.

Adja Isten, hogy tévedjünk!

Szemelvények „Az erdélyi törvényhozás irány eszméi Bethlen Gábor fejedelemsége alatt” cz. p. munkából.

Ira: É. Z.

(Folytatás.)

Logfontosabb az a legelő közjogi egysegek megalakítása a törvényhozásnak, a melylyel a nemzetek uniója folytán Erdélyben, — mint egykor Martinuzzi a tordai országgyűlésen — nemcsak Bethlen G. megválasztása után lélecsített. A rendök ugy, miként a fejedelem belátták, hogy a három nemzet között egységet kell teremteni, a helyeszlályok megazntatása czéljából.

Bothlen belpolitikájában leginkább azért törekedett az egységre, mert megválasztásakor a szász nemzet még a hitlég esküt is vonakodott letenni; a császárhoz szító politikájukkal is elárultak.

A szászokat Báthori G. által szenvedett sérelmei s különösen városuknak, Szabonok okkupálása indította arra, hogy a szász univerzitas gyűlésén — nemcsak a régi privilegiumoknak, szabadságuknak megtartását, confirmálását kívánták a fejedelemtől, hanem olyan követelésekkel állottak elő, miket Bethlen, mint fejedelem, nem is teljesíthetett, — utasította őket az országgyűléshez kérelmekkel.

Az 1614-iki országgyűlés határozatban kimondotta, hogy a szászok is, ugy mint a többi nemzetek a portái adó beszolgáltatása alkalmával követeket küldhetnek. Ezen az országgyűlésen adta vissza Bothlen a szászoknak Szeben városát.

A törvényhozásnak a nemzetek kiváltásai irányadók voltak, mert semmi országog végzet a kiváltások figyelembe vétele nélkül nem hozhattak s módosításokat is

ebben a kritikus pillanatban valaki nem tázította meg előlülöket, mert akkor uent-hetlentl mentse van. Legalább is 15 kocsi és 30 ló ment volna keresztül rajta. A mi helyzetünknek még az is súlyosbította, hogy a fűklyákkal hadonászó perzsákat a lovak kerülve, mind felénk a sűtét néző tömeg felő rohantak.

Igazán az 19ten kezo őriztet akkor minket, mert rendörnek vagy bármely más rendfenartó közegek nyomát sem lehetett látni. Nálunk ilyen helyekre esalkalmakor nemcsak az összes épkezlab rendőrt kirendelék, hanem katonasággal is megtűnik a kényesebb pontokot. Itt... minek? Gondolja a török hatóság az ő végtelen fatalista életnézetével. Ha Allah akarja élünk, ha nom, ugy meghalunk, minek beleszólni az ő akaratába! Különben is, a ki nem akarja, hogy baj érje, ne menjen olyan helyre, a hol érheti.

Első pillanatra azt sem tudtuk, hogy voltaképen mit lútnak, csak azt éreztük, hogy valami nagy, közvetlen fenyegető szorencétlenségben estünk tul.

Mikor a rémületből felocsudtunk, akkor tudtuk meg, hogy most a konstántinápolyi perzsák hitközségi háza előtt vagyunk, melynek udvarán már egy órával ezelőtt megkez-

alárohánú kocsik seregei elő, hogy az eln-podiatás veszelyet kikerüljünk, minduntan be kellett szorítanunk az utca egyik oldalán lévő és meg túl egy méter szélességgel sem bíró keskeny járdára.

A mint ezt az utczát keresztező egy másik hasonlóan száik utca sarkára értünk egyszerre borzaszó, idegbontó és verléző látvány tárult szemünk elé. Ötven-hatvan hófehér kúntömbö azütköz alak jött velünk szemben. Ezek köztöbben lobogó szarok fűklyá, másik kezöztöbben esilogo-villogó egyenes kard, melylyel félelmetesen hadonáztak és a közben fűlsikerítő ordítószót és kiabálást vitték véghez. Mintha egy bolondok házának összes örülte szabadult volna ki valami véres és rettenetes ödlökés után és most a józan eszlék ellen író hadjárata indulának. Fejük egész kopuszra berovtával; arczukon, homlokukon, tarkójukon hosszú és tátonzó nyíllt sebek, melyekből patakokban ömlék hófehér rubájukon végig a sűtét ver, helyenként pedig annak rúnczába össze-szűlyve egy-egy tömeg aludt vér ezafotokba lög le.

Megjédvé, megborzadva, szinte önkénytelen állapotban ösztönszerűleg abba mel-lőlüközésba hadonáltak be, melynek sarkán megállottunk és ez reánk nézve szinte vég-

csak az illető nemzet beleegyezésével küldhetők.

A kiváltságok mellőzésén vagy alkotmány elfennének tekintetét vagy protestációját vont maga után. Különösen a szász nemzet protestált minden olyan végzés ellen, amely tulajdoságosok körüli privilegiumait érintette.

Ezek a kiváltságok szorosan vett belügyi autonómia biztosított nekik. Voltak olyan jogaik is „Hogy más keresztény ország és nemzetek között ilyen káros szökésnél élő nemzet nem létezett”.

Az 1618-iki országgyűlést a rendek Bethlen kivánáására Szabolcsban ezüstdókozattal megtartani. A szász nemzet az ellen tiltakozott s a fejedelem költségeit nem szándékozott viselni. Így a gyűlést Fehérvárra hívták egybe, hová megidéztek Szabolcs város lakosait is. Ez alkalommal számos törvényt hoztak a szász nemzet melletti tartomány érdekeiben. Ők a fejedalom becsülete fejében, acceptálták is ezeket.

A székely nemzet már faji jellege is közelebb hozta a harmadik nemzethez a magyarhoz s innen ered a szászoknak ama feltekenysége, a mellyel a törvényhozási intézkedései ellen, nem egyszer viseltetik, mivel az erdélyi fejedelemség alakulásakor törvényben szerepel az a tétel, hogy a mit a két nemzet elfogad az a harmadik nemzet is kötelezőleg érvényes. Ennek dacára a nemzetek követői egymásnak jogaikért — a mennyiben rájuk nézve ártalmak nem volt — a legorélyosebben küzdöttek is.

A szász nemzet az 1613-iki uniuersitas gyűlésén nemcsak a szászok kiváltságainak, hanem székelyeknek és a magyarság jogainak is új jog (törvényerő) kívánt.

(Folyt. köv.)

ifjuságunk elszilajulása.

Alig mulik el nap, hogy valamely város gyermek vétékéről, bűnről hirt nem adnánk az ifjuságok. Elszomorító tény, hogy ifjuságunk elszilajul. S ha nem mondhatjuk is, hogy a baj és az ebből származtatott veszély tetőpontját érte el, azt elhagghatunk nem lehet, nem szabad, hogy már az a körülmény, hogy létezik, fonyogott veszély ránk nézve, melynek elhárításán dolgozni, ha valahol, nálunk égetően szükséges. És pedig annál inkább, mert még ha azzal is akarnók

magunkat vigasztalni, hogy más nemzetek ifjusága szintén ugyanabban a bajban és talán még nagyobb mértékben szenved, sohasem szabad megfélemezniük arról, hogy míg ama nemzetek már számuknál fogva sokkal hatalmasabb eszközökkel rendelkeznek a fölemelkedésére, mi, kik oly csekély számmal, ugyaszólván nemzeti, nyelvi rokonság nélkül, elhagyott szigetekre foglaltunk, helyet a népek ocszánján: önkiszértés, nemzeti létünk komoly veszélyeztetése nélkül e bajjal szemben küzönyösek nem maradhunk. Mert: „Teremt-e Isten több magyart ha mi is elfogyánk?”

Mi az oka az ifjuság elszilajulásának? Miféle gonosz szellem irigyltel meg boldogságunkat, hogy közénk hozta a metelyt, mely polgárusodásunk tusten rágódik és melyet okvetlenül, mind fizikailag, mind erkölcsileg meg fog emésztetni, ha idejekorán föl nem ébredünk és nem mentjük, a mi megmenthető.

Az erkölcsi elszilajulásnak első és legfőbb oka a tekintély megrendülése a családban, az iskolában, a társadalmában és az államban. A tekintély megóvása pedig hatalmas erkölcsi eszköz. A tekintélynek és a vele járó jogoknak lerontásával nem rontatik-e le egyuttal az engedelmesseg kötelessége és ezzel nem tisztjuk-e az embert a fiktelenység, a vadság karjaiba s ekkép nem tépjük-e szét saját kezünkkel a társadalom összefüző kötelekeit? Az az elmet letak, mely azt tanítja, hogy egy ember sem kapott a természettől jogot arra, hogy másoknak parancsoljon és hogy a szabadságot, az égnek ezt az ajándékát mindenkinck, mihelyt észével él, teljes joga van élvezni és csak úgy lehet egy másnak hatalma fölött, ha ő arról a nyert vagy rmdt jök fejében szabadon lemond — sirját ássa meg minden társadalomnak, melynek kebelén kívül az ember nem élhet.

A szülőknek a test nevelésén kívül sokkaltal lelkiismeretesebb gondot kell fordítaniok szellemük, szív- és kedélyképzésük nevelésére. Itt nyílik a jó szülőknek nehé, de annál dicsőbb alkalom kötelességük betöltésére gyermekük akaratának nevelését illetőleg. Felvilágosítsák őket rendeltetéséről és arról, hogy a tökélyt, melyben sarkallik rendeltetésük föszeljen, elérni csak úgy fogjuk, ha a jót nemcsak ismeri és szereti, de gyakorolja is; felvilágosítsák arról is, hogy az igazi boldogságot megszerezni és élvezni

kik az események közepébe espepntünk bele és a véres munka eredményét egyszerre egész borzalmas látnak, el nem képzelhető hatást tett. Csak természetes dolog, hogy az európai asszonyok már az első vér láttára egymás után ajuknak el.

Érdekes, hogy ez a vandalizmus, ez a brutális önkiszása legnagyobb dísz és pompa között folyt le. Ott volt, mint néző a perzsa sah képviselője, a konstantinápolyi perzsa követ; ut majdnem az egész diplomáciai kar, köztük az orosz nagy követ is, ki Törökországban a szultánnal is nagyobb ur, mert míg az utóbbi csak uralkodik, addig az előbbi parancsol is. Míg pedig magának a szultánnak is. Utárságunk egyrésze megelégedve a kapuban történt kivételés és nem mindennapi mulatsággal és azonnal visszatért, másik része pedig, kiblen a kíváncsiság nagyobb volt a veszély félelménél bement az udvarra tovább nézni az embortelenséget, mert hát, a kiket mi látnunk, az csak az első transport volt, bent legnagyobb része aztán hasogtatt össze koponyájuk. (Folyt. köv.)

csak úgy fogjuk, ha nem az órási javak keresésének, de az erkölcsi kötelességek teljesítésének, az önmagtagadást kívánó eredmény gyakorlásának útján jár. S mikor egy részről előtérümatnak azokra, a kik lelkiismeretük szavaikkal elfojtásával az érdekiség szolgáltatásban iteni és emberi törvények átlágóiként, blüde hasonlósákként, zivtelen zalanulásokkal a romlás iszapjában boldogtalanságot létrehoz; másrészt mikor azokat, kik hasznos tevékenység, erkölcsi buzgóság, nemes önguralom és egyéb érények gyakorlása által szerzett érdemeikkél készítették maguknak hervadatlanságot, úgy tündetik föl előtte, mint az Isten, embertársaik és önmaguk iránti kötelességteljesítés hűbölük képviselőit: lelke a blü és érény illyetök szemlölése által erőtök, a blü utálatát és az érény szeretetét lehöl önelhatározásra jut; s az önméret, melyet ekkép szerzett, valamint emberi méltóságának folytonos megbecsülése: buzdítja, úgy az erkölcsi leányedéstől, mely, az önmeghasznalásnak és az ebből folyó boldogtalanságnak okozója, sikeresen megóvjta.

Csak így érhetjük el az egyének lelki művelődését, csak így juthatunk szilárd, jellemes, tettekre képes, becsülletes és jóval társadalomhoz.

Ipari közlemények.

Ira: Zsórfi Imre.

A világ alakul. Hajdan lovagerényekről zengett trubadurok, ma az bennünket nem érdek. Nekünk kik a munka jegyében szillettünk sokkal kedvesebb sene a gyárak gépeinek mormogása. Ha valaki ma idecspepne a multból és elnézök azokat az óriás szilakódó kézményeket, — nem tudná megérteni hova e lézas késztölődés. Ez átalakulás a gépek uralma, története egy század, melyben az ipar a gépek szilgalatába szegődik.

Kezölök ez az átalakulás a 19-ik század elejével; — a nagyforradalom hangját elnyomja a göz dohogása, a sziljak enyhéssége, a gépek egy haragu zakatolása, melyek mellöl millió ember gondolatát száll el ma egy óhajtatban: 8 órai munkaidő!

Értünk mag az idök szellemét és léssuk, hogy a haladásban, melyet a természetudományok óriási térftoglalása idézett elő, — hol tartunk mi Magyarországon.

Magyarország par excellence ipari állam soha sem volt. Minden ízében, egyrészt földrajzi fekvésénél fogva, még ma is kiak nízatlan dussu termő földjével a mezőgazdasághoz szoktatott népét, — az a rész pedig, mely ipari fejlődésnek természetes alapja a hegyvidék, soha sem tömörült hatalmas ipar egysége.

Igy van ez még ma is. S meg van ennek az oka is.

Magyarország expontát helyzete a történelemben. Hazánk évszázadokon át vándorjája volt a nyugatnak, s a pár évi nyugatomban kifejllett kulturánkat török borsák mindanyiszor tönkretették. Népkün természetében, gondolkodás módjában rejlik, más felöl azok — mert zivosebben nézi a lenyugvó napot az eke, mint az álló mellöl.

Bizonyos fokú ipari fejlettség volt aszt lázánkban, hisz öseinkről tudjuk, hogy egyes ipar ágakban járatosak voltak, a mit bizonyít a ma is használatos szerszámok és kézműmék törzsigere magyar neve.

Ez az idő a kézi ipar kora nálunk. Az az ipar mely az *Anjouk korából* származik, III. Béla és Mátyás király idejében fejlődött, a nagy erdélyi fejedelmek idejében már magas színvonalon állott. Így a régi magyar ötvös ipar, a fegyver és a vasipar.

Az ipari foglalatosság ez időben már szélesebb tömörül, — a azokba fejtik magyereje. Előljárnak az ipari fejlődés terén a felvidéki és az erdélyi városok, ott a bevándorolt németiség itt a betelepített szászok, mint kezdeményezők. A czéhrendszerből fejtik ki a mai szabad kisipar, de a 19-ik századig híre sincs még a mai hatalmas gyárjárnak.

De jün megjelenik az első vasút és bármily viczinális lassúsággal is teszi meg az első utat, e nagy időhöz alig egyez az első az orient-expressz diábjára; el mell-tünik, jól felszerelt hálófülkéivel és éttermével.

Honnan e gyors változás? Semmi egyéb mint a gőz erejének fölmérese.

Óriás erők szabadulnak fel egy pohár vízből, melyben régebben legföljebb egy tojás fött keményre.

Igy küszönt be a század, a juttunk vágatva odáig, — ha ma már az utolsó galériákat gép vágja, tüzi le a vasfalja lényesre — s egyforma zakatolásban szövik bele a hirtelen elszárazt selymekbe bíjós szép virágákat, mint láthatlan kezek e gépek.

Ezer számra hull amott a kis gyűjtő szál és elhelyezkedik apró dobozokba, a nélkül, hogy emberi kéz segíten. Vagy nézzünk el a főváros egy nyomdájába a hol reggel 3 órakor megindul a rotációs gép és ha kell, egy óra múlva 40000 példányban szőjjé rúpi, hogy amit kíván a magyar nemzet! és ha ő rajta állna reggel öt órára már mint benyújtott tőrvényjavaslutnak sok ezer példányát dobna szőjjé.

S mind e változás alig egy század alatt.

Kövessük az ipar fejlődését, — annak hatását a gazdasági kulturális és a szociális életre, általában, — mint ezzel összefüggő és részünkre kiválóan érdekeseit hazánk jelenlegi viszonyaiban.

Látni fogjuk, hogy e haladás folyamánya annak a gazdasági szükségletnek, mely a kor követelményeinek megfelelően előállott. Vizsgáljuk meg ugyanakkor a kisipar helyzetét, melyet a gép ipar látszólag tönkre tett, — de újabb fejlődése az új iparművészeti hatások által más téren biztosítottunk látszik.

Mi a magyar ipar? Van e egyáltalában jelentős szerepe az ország viszonyához képest? Kik doloznak érte, és hogyan körülödi az a dolgos értelmes munkás, — ki tanítja őket és hogy nevelnek ma iparosokat?

Ezek azok a kérdések, melyek egynemelyikéhez legközelebb hozzászóltunk mindannyunk okulására.

Sok érdekes dolgot figyelhetünk majd meg, és megfogjuk látni, hogy ha csak arról van szó, hogy sok szerencsétől elkapik egy év alatt, mely kérsz, hogy csak kétszer annyit dobhatunk el, mint elhasználtat Magyarországon.

Megnéztük, hogy hány száz fesszál a korongokon a magyar kitanítóit, és hány magyar tozások-rék illeszkedik hely nagy általank káutertengelyébe.

A brassói Szent-Ferencz-rendi zárda iskola.

A brassói Szent-Ferencz-rendi iskola kegyeletes adományozások s az anyaségilyáz segítése folytán a legzeleb s minden tekintetben nagyon alkalmas helyén, a fellegvár aljában régebb a „Naphoz“ címzett szálloda helyiségében 1895. évi, október hó 15-én nyitott meg egyelőre 5 szerzetesű vezetés alatt, mert akkor még az eloni iskola I. és II-ik osztálya világi tanítóknak kezében maradt.

A kitarító ügybuzgó gyűjtés s azon rokonszenven melege, a mely ezen leányiskola fenntartása és fejlesztése iránt az érdeklődő körökben nyitkánult időről-időre mind ősz szöb hozta azon általános óhaj, hogy a növevőle terén oly fontos s nélkülözhetetlen tényezőt képező intézet mielőbb oda fejlesszessék, hogy nemcsak hivatásának teljesben megfelelhessen. A fokozatosan fejlődő zárda iskola kivívta minden tekintetben éltere valóságát, létjogosultságát, mincképpen az iskolát őrszimmel figyelő magas egyházi körök a legnagyobb rokonszenvükkel vették körül, a mincképpen eredmények tekintetű, azon kellemes helyzet a melyben egy néhány évi kitarító küzdelem után a brassói Szent-Ferencz-rendi nőnevelde ma áll!

Ma már a kor kívánalmainak teljesen a színvonalán álló hatalmas, szép palotában van elhelyezve a zárda iskola a mincképpen felépítése 121.624 koron 40 fillérbe került s a közvetlen mellette álló régebb épület s terjedelmes kerttel együtt kevés költséggel 200.000 korona értékben áll. Ezen épület földszinti részén vannak elhelyezve a hivatásos irodák, társalkodó és munka termek, közös tanuló és játszó helyiségek ezen alul vannak a főző s egyéb ide tartozó melék szobák s a nagy közös étterem. Az emelet egyik részében a világos és egészséges tágas tanterem foglalnak helyet modern berendezéssel, meglepő tisztasággal, míg a másik oldalon az együtt lakó tanuló háló öltöző, fürdő s más ezelt szolgáló szobák vannak a leg gondosabb körültekintéssel s nagy tapasztalatot tanító beosztással elrendezve.

A zárda iskola mellett elterülő örökcsökények létköre s az a mellett levő iskolai gyümölcsös kerttel együttesen egy klimatikus kellemes gyógyhelyet nyújtanak a palota lakóinak.

A brassói nyilvános joggal bíró zárda leányiskola 4 elomi és 4 polgári osztályból áll s az 1902/3 tanévben 320 tanulója iratkozott be, a mely létszámból magyar nemzetiségű 245, német 60, és román 15 volt. Természetesen a legnagyobb rész arányszámot Brassó vármegye szolgáltatja, Arad, Abonytorna, Alsó-her, Aranyostorda, Baranya, Bihar, Csik, Háromszék, Hunyad, Kolozs, N.-külföld, Pest, Szabes, Temes, Szolnok-Doboka, Fogaras és Zala vármegyék is jelentékenyen hozzá járulnak a tanuló létszámának emeléséhez. Ezen kívül Fiume, Alsó- és Felső-Ausztria, Románia és Türök-országból is voltak tanulók.

A nőnevelde vezetése felett örökdiák az egyház-közösg tekintélyes egyénekből álló 40 tagú választmány. Az iskolaszéki bizottság 11 szakértő s arra hivatott tagból áll Nourheer Ödön apát plebános ur általános ismert ügybuzgó elnöksége alatt a ki egyezszenint a zárda iskola ügyrendemű igazgatója is.

Az intézetben működik 13. Szent-Ferencz-rendi tiszteletű nővér M. Valéria fő-

nőku vezetése alatt, a ki nagy tapintattal és széles ismeretkürrel felel meg nevelde hivatásának. A részletes tantervet M. Sylvána nővér a nevelde ügyterén gazdag gyakorlati tapasztalattal s odaadással rendezi s az intézet jöbírmevőnek egyik főtantervezője. — A többi nővérek az egyes osztályok vezetésével, a bentlakó leány növendékek nevelésével, női kézművés és zenetanításával oly eredményesül foglalkoznak, hogy a brassói zárda iskola a megszabottal egyenlő fokón áll.

Az intézet neveldeügyéhez hozzájárul még 5 rendes egyházi és világi tanító, illetve tanító és 5 órádó tanár. — Ezen iskola a szilkeges szemléltető taneszközökkel kellelőleg el van látva s hivatásának teljes magasztalán áll, egy a jól megválasztott tarcokró tekintetében valamint az oktatás, nevelde módszere s civilizált korunk vallásosságával párosult hazafias szellem fejlesztése s a tisztá örökös tisztasága, a munka szeretet iránti hajlam felkeltése, mint fényugár huzodó végén ezen iskola neveldeügye keretében.

A magas kultusz kormány által engedélyezett tankönyvek használatnak, s hogy az értelel fejlesztésére nagy gond fordítatik azt előggé nyilván igazolta a jelen évi évről vizsgáknak fényes eredménye. — A nemese érzés nevelésében sem áll elmaradva e nevelde, mert a külföldi zeneművelé katasására s a huzafias szellemű kötemények tanítására kellő gond fordítatik. Időszakonként a gyermek érzelem világának megfelelő szindarabok játékszával nyernek kellemes szórakozást. Ezzel karöltve az annyira fontos egészségügyi állapot, mint fénytényező apolitikai a tornászát, gyermekjátékok, kirándulások, sétagyalogások, fűrdés, jégpálya s a példás tisztaság stb. által.

A bentlakó növendékek közöse élelmezést kapnak méréselt díjért, a mi a serdülő leányok fejlődésére nagyon kedvező, mert egy minőségileg, mint mennyiségben semmi kívánivalót sem hagy fenn.

Az intézet szellemi részét a kir. Tanfelügyelőség is ellenőrizi s az egyház részéről a magas fenntartóúgát az országoson tisztelet ismert magas szellemű gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök ur Áldásos meleg érdeklődéssel gyakorolja, s az intézetet nagybecsű látogatásával többször szerencsésítette.

A lefolyt tanévben a magyar oktatás ügyünk legmagasabb rangú őre a nagynevű m. kir. kultusz Miniszter Dr. Wassics Gyula ur öngyerméltósága az intézetet látogatásával tüntette ki s mindentekintetben teljes megelégedéssel móltóztattot kilnyilvánítani.

Az évről vizsgálatok június hó 28-ától 27-éig tartattak meg nagyszámú érdeklődő közönség jelenlétében igen szép eredményel. A zárótanév június hó 28-án 19 pont alatti málccal, várakozást felülmúló sikerrel lepte meg a nagy számú halgatóságát.

Baróth, 1903. július hó 29. én.

Szotyori Nagy Imre.
All. polg. és isk. tanár.

Hadgyakorlatok.

Rosszul kezdődött a komoly játék. Tizenöt haláleset történt csak egy meletelés közben. Ennyi azoknak száma, a kik egy uton kidőttek. Mekkora nő e szám, mire a hadgyakorlat az egész országban befejeződik, azt csak a jó lsten tudja. Egy pohár hideg víz, egy

„kie laufschrift“ a közeli faluig, egy kis izzadás, melyet lehűt a záporosó, majd hűvös éjszaka a sálóban, vagy a „feldwache“-n és mire vége van a gonosz játéknak: megletnek a truppen-spítalok belegekkel, jó magyar fiukkal, a kik pedig a német szó duczára magyarul hordják szívükön az ígét: királyért és huzáért.

Kívánjuk hát minden jól katonáinknak a két nehéz hónapra. Hogy mikor eljön „októbernek elseje és be kell rukkolni“, ne szorongó szívvel, bubánattal vonuljon be katonáéhoz az utjonez, mert bátyja, ki 3 évvel ezelőtt állott be, hogy leszolgálja a császárnak, a mi a császáré, nem jött vissza, meghalt idegen földön, Bilekben. ...

Ne beszélünk most a katonaságról politikai szempontból. Ne adjunk hangot hazafias vágyainknak, melyek mind a nemzeti hadsereg felé központosulnak. Gondolkodjunk azon, hogy a hadsereg vezetőségében miért hiányzik az a nagy és bölcs körültekintés, mely hivatala lenne arra, hogy fiaink életét ne csak kihatásnája, hanem megvédi. Miért oly olcsó, szerfelet olcsó, vérlázítóan olcsó a szegény magyar haka élete? Miért újul fel évről-évre, hogy lútsz, éles töltés, napszúrás szeli ki áldozatait a magyar katoná gyerek sorából? A lábmozgók, főtisztek és nem főtisztek mind vígan, meglarultan bár, de jó egészségben érkeznek hazra a gyakorlatokról, addig a szegény csillag nélküli szyalogosoknak Isten tudja milyen százaléka belepusztul a nagy harci játéka, vagy legalább is olyan betegséget hoz haza magával, mi egész életét át kinezta.

E szerencsétlenségek tömegességén, mely évről évre ismétlődik, okuljon a hadvezetés. Szállja meg őt — ha gyűlöli is a magyart — az emberszeretet és tegyen meg minden intézkedést, hogy a hadsereg épése veszélyeztetve ne legyen. De míg a liszturak — igaz nem a saját bőrükre — paczkáznak a sorsal s kihívják a szerencsétlenséget, addig folyton megismétlődik a megszokott tragédia, hogy az anya három évig várakozik epedő imával fia után és a három év után csak egy hivatalos iratot kap, mely ékes német nyelven arról szól, hogy ne várja haza a fiát, mert megölte a komoly, a gonosz játék, a katonáskodás.

Itt vannak a hadgyakorlatok. Megkezdődtek újra a komoly játékok és szerencsétlenül kezdődtek. Fejeződnék be legalább új baj nélkül, hogy a mikor be kell adni a mündért“ a katonai kincstárnak, szine-java fiainknak erőben és megedzeten térjen vissza a házi lúzhelyhez, szive választóljához, közséje, várost rég nem látott határához.

A kalózok

Mi az élet és mi az élet ezója? — Sok tudós, poeta, bölcsész rágódott e kérdéscen, de a homályt eloszlatni, a problémát megoldhatóentül megoldani egyik sem tudta. Sokan vannak, a kiknek az élet rideg, komor, esőt, reménytelen, kétségbejítő. Éveszednek át hullt és hull az ember véres verejtéke, hogy egy kis nyugodalmat, egy kis boldogságot küsdjön ki, de mindhiába,

minden fáradozás dacára is mindig csak ezt kiáltja felje a sora: „Ember kíldj és bizva bízzal!“ És az ember kíldj és bizakodik, törí magát a kenyerért, harczaa vízi elméje kincseit, kúsajtolja gondolatait, megfeszíti karjainak izmait és — ha még hinni tud — azzal a tudattal buyhajta le majdan szejmeit, hogy jobb sors vár reá a tulvilágon. Kemény, nagyon kemény az élet, de mégis elvisehelhető, ha rendkívüli sors csapások megkímélik az embert. Csakhogy hányan közülünk mondhatják, hogy megkímélte őket a sors az élet?

A sors csapásai közül a legborzasztóbb sebeket azok egyik rajtnak, melyek ember társainkól, az ugynevezett kalózoktól származnak. Nem lehet eléggé óvakodnunk ezektől az egyénéktől, nem használ okosságunk semmit; adandó alkalommal kelezéjükbe esünk, beleszalnak bárkit is.

Nem rég egy mérnök szegény özvegyéhez, ki a betevő talatért folytatott ádáz küzdelmet, beállt egy kifogástalanul ültözött jó modoru ur és elmondja, hogy ennek és ennek a banknak hivatalnok, az asszony boldogult férje évek előtt náluk egy városkereseti sorsjegyet zálogosított el, mely a mult heti huzáson öszor korom nyereséggel huzatott ki. A bank őt küldte ki ez ügyben, hogy a letétjegyet átvéve a nyereséget kizajlja. Az asszony kétségbeesésel keresi a letétjegyet, hisz ettől függ az ő és gyermekei sorsának hírtelen megjavulása. Már látja magát egy kis trafikban, gyermekeit tiszta ruháskában, jóllakva iskolába menni, csak a letétjegy legyen meg. Kirakja még megmaradt néhány darab ruháját a szekrényből, átkutat fiókot, zseget-zseget, mind hasztalan! Végre is remegő hangon ki kell jelentenie hogy nem találja a kereset jegyet.

„Nem baj“, szól a kalóz, „majd elintézem a dolgot“. Tudjuk, hogy kégyed tényleg özvegye X. mérnöknek s ez elég. De bélyegre, meg a felmerült és a felmerülendő költségek 76 korona 82 fillér kell, ha ezt megkaplakom, néhány nap multa átveheti a nyeresémet. Az asszony boldog. Lehuzza jegygyűrtjét, kivési összes meg megmaradt ruháját, féhremijét előkeresi a boldogult férjétől kapott kis aranykoreszet és fut a zálogházba pénzért. Lihogve jön vissza s adja át a kívánt öszegget a bankhivatalnok urnak, kinek persze soha többé nyomát nem találja.

Most képzeljük el a szegény asszony helyzetét. A látogatás előtt már-már beletördült sorsában, huzta az ígét, csak hogy gyermekei és jómaga éhen ne vesszenek. Reménytelenül bár, de zugalódás nélkül rabolt. Egyszerre csak az a minden emberségből kivetkőzött kalóz egy mecsél elviszi legutolsó, kores vagyonkáját.

Napról-napra fordulnak elő ilyen esetek. Hol házasság közvetítők zanolnak meg és toznek tönkre olyanokat, kik még nem vesztették el teljesen az emberek iránti bizalmat, hol valódi pénz csinálk ki hamis ellenében, különösen szegény parasztoktól hol meg kauzió szdelgésaal csapnak be házmastereket, irodaszolgáikat, tehát mindég a legszegényebeket szemlik ki áldozat-kül.

Helyén való volna ezeket a szegény embereket minél gyakrabban óvatosságra inteni, ne hogy könnylézettel törbe csuhasák őket a kalózok, mert vigyázzát, óvatosság az egyedüli módja annak, hogy elkerüljék a kései bánatot és sodortassanak a leguagyobb bajba, nyomorba.

H I R E K.

Házasság. Dr. Zakariás István csikszentkirályi körözve mult hó 28 án tartotta esküvőjét szintén odavalló Lestyan Erzsike kisasszonnyal.

Térzene városunkban. Lihetetlen, de ugy van. Ezután minden vasárnap este a városháza előtt, de nem a város tanácsa, hanem egy nem régiben idő esóppont Rádúj Béné Jóska nevű zigány primás jóvoltából, ilyesmiben is lesz részünk. Ez mind szép, jó és kellemes, hanem hát miért kell annak éppen a tanácsháza előtt tudónnie, hol a disznó, bivaly, marlia és lud corda által fülvert por miatt tífód legyen, mely a zenei élvezeteket is kibírja. Nem lenne e czára sokkal alkalmasabb a vármegyéhez eleje, hol park, kellő szélességgel bíró utca is van és a közönségnek nem kellene poros légfúrdót vennie. Azt hiszük ez oló a vármegyey hatóságok sem górdítenének akadályt, legalább is elfogadható okkal nem. Felkérjük tehát Rádúj Béné Jósát, hogy ha már meghozza azt az áldozatot, hogy a közönségnek ingyenes zenével kedveskedik, eszközölje ki azt is, hogy e czéla alkalmas helyet szerezzon. Utóbbi ügy is sokkal kevésbb fúradóságba kerül, mint maga a zeno.

Az új igazságügyi palota építéso mindinkább közledek. A tegnapi nappal befejezték a régi járási bírósági épület és a Gál Endre-féle ház lebontását s ezzel a szép tágas telek az igazságügyi kormány rendelkezésére áll. A mai nappal lejárt a kitűzött ajánlati határidő is, mely alatt az építésre vállalkozók turtozak írásbeli ajánlatukat a költségvetéssel együtt beadni. Természetesen az ügy előbb még igazságügy miniszteri döntés alá jut és csak aztán kezdődik az építés. Ugy értesültünk, hogy az építendő palotának 1904 évi július hó 1 ig fődél alatt kell legyen és csak 1905. évi július 1-én adandó át véglegesen, miután a belső berendezések sok időt vesznek igénybe.

Kedvezményes utazás Budapestre. A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tudatja, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter, a folyó évi augusztus hó 20-án Szent István napján megnyitandó budapesti tanács és segéd munka megtekintésére legalább 10 főnyi csoportokban Budapestre s visszautazó iparosok, iparos segédek és tanácsok és ez utóbbiak tanítói a m. kir. államvasutak összes vonalain és a kezeléso alatt álló helyiördekli vasutakon a lakóhelyükhez legközelebb levő vasuti állomásról Budapestre s vissza a szomszédos forgalmi viszonylatok kivételével, személy és vegyes vonatokon a III. kocsisztályban félára mentjegygyel utazhatnak. Ilyenlő mentjegy kedvezménynek lehetőség szerinti engedélyezésére egyidejűleg a m. kir. államvasutak útján a többi hazai vasutak igazgatóságait is felhívja. Ezen körülmény azon felhívással adjuk az érdekelt ipartestületek, ipartársulatok és ipariskolák vezetőségének tudomására, hogy a menyiben kebelükben kiránduló társaságokat szervezhetnek és kamaránkhöz azok nevét bejelentik az igazolványuk beszerzésénél valamint a kizuzolásnál községgel leszünk segítségére. Marosvásárhely, 1903. július hó 21-én. Tauszik B. Hugó, elnök. Sz. Szakáts Péter, titkár.

Az időjárás. A nyár közepében élünk. Remítő hősség borongos időjárás váltják fel egymást. A esték hűvösök a igazán erőből lehet rátamerni Csikra. Hanem ne a panaszkodnak, volt még rosszabbul is. A jelen a nem is kifogástalan, de változatos. És azt tartják, hogy a változatoság gyönyörűkűdött.

Jogász bírl. F. hó elsején folyt le az anyóra hirdeltet a anyyi szép reménnyel kocslegelő jogász bírl, a szokásos esiki legfényesebb mulatság. Csikszereda há-a szerdai ifjuság házassodási hajlamának, — akárhoz mondani, de hogy hála! — manapság nem dicsokodhatik sok férjhezadandó leány.

Feladási hirdetés.

Csikszereda város közbirtokosságának a Fekete sarok nevű dűlőben lévő 20 kat. hold vágterületén a fennálló fakészlet a szomszédos osztályokban lebélyegzeit magfűk és szétfűrűt törzsek tömegével együtt mely mintegy 5009. köbméter hosszu fát tartalmaz, f. évi. augusztus hó 15-én d. e. 9 órakor Csikszereda város hivatalot háza nygytermében zárt írásbeli ajánlattal egybekötött nyilvános szóbeli versenytárgyalás után el fog adatni.

Becsérték 12.522 korona,
Bánatpénz ezen összeg 10% a.
Zárt írásbeli ajánlatok a bánatpénzzel felszerelve f. évi aug. 15 napjának d. e. 9 óráig a közbirtokosság elnökéhez nyújtandók be
Az árverési és szerződési feltételek megtekinthetők a közbirtokosság elnökénél Csikszeredán.

Csikszereda, 1903. július 26.
Id. Dávid Ignác, Szopos József,
b. jegyző. b. elnök.

FILO KÁROLY-né

temetkezési intézete Csikszeredában.

Ajánlja az előforduló halálesetek alkalmára dusan berendezett raktárát, mindenemű és lajtáju fa- és ércz utánzatu koporsóit, légmentes és elzárható

ÉRCZ KOPORSÓIT.

Nagy választék sirkoszorokban és szallagokban, azóval mindenemű czikkebben, mely a temetéshez szükséges.

Továbbá tudomására kívánom hozni a n. é. közönségnek, hogy miután a legelső gyűrakkal léptem összeköttetésbe, azon helyzetbe vagyok, hogy a legjutányosabb árakban képes vagyok mindent számítani, ugy hogy a versenyképesség felülmúlhatatlan, mivel üzletem saját házámban van, semholt bért, sem kiszolgálásért nem fizetek, saját magam szolgálók ki vevőimnek, saját gyászokcsim van, melyet 50 korona vásárlásnál csekély díjért bocsátok rendelkezésre.

Revaltozást, díszítést is a legjutányosabban számítom. Segédkezem a hulla szükséges elhelyezésében is.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, vagyok kész szolgálattal

Filó Károlyné.

A Gyönös és Társa könyvkereskedésébe a napokban érkeztek

olvasók és imakönyvek

nagy választékban, a legegyszerűbb alaktól a legdíszesebbekig. Az árak a lehető legjutányosabbak. Ismét cladóknak nagyobb úrkedvezmény. A nagyon csinos kiállítású tárgyak megtekitését ajánljuk a közönség szives figyelmébe.

ALBERTFY és THEIL

műszaki és építkezési anyagok üzlete. cement- és asfalt-iparvállalat
Brassó, Kapu-uteza 50. szám.

Elvállalnak minden a cement-és asfalt-ipar szakmába tartozó munkálatokat, ugyanint: csatornázásokat, hidak, átvezetők, medenczék, szökőkutak, nedves falak gyökerezés száraza tételét, új építkezéseknél az alapfalak asphalittal való bevonását, épületek teljes beüvegezését elsőrendű üvegtáblával, valamint teljes fűrdőszobák berendezését olyan helyt is, ahol nincsen vízvezeték és közvetlen a kutból kell a vizet venni, jótállás és legjutányosabb árak mellett.

Állandó raktár:

Építkezési czikkebben:

Asphalt tetőpép, elszigetelő limes és asfalt, fűdélpapír, Carbolinum fogomban ellen, tűzmentes anyagból készült tűzállóégő és a vakolat (chamote) valamint csövek különféle átméretekben, ugyanily csövek csömözölt cementből is díszes keramit, cement- és porcellánlapok padlások és faburkolatoknak, üvegtáblák épületek és kirakatok részére, portland és román-cement gyps, mennyezet nádfonat nagyban és kicsinyben.

Műszaki czikkebben:

Víz-, szesz-, és börtömölök g u m m i b ó l és kenderből, gummi gyűrak, zsinorok gömbölyű- és nyégyszögben, sűrítés szelokra vízmentes ponyvák és takarók, kenderhederek, asbest- és gummilemezek, réteg- és csapágyfémek, elsőrendű géphajtó szajak bőrből, varró- és kötőszajak, üveg olajazó és kenő szelenczék sűrített kenőcsöz, különböző gépoljak és gépzirok.

Allandó butor kiállítás az I. emeleten.

Alapított
1880.

Alapított
1880.

KÖPF R.

Első butor és kárpitos kivitelii üzlet Brassó kapu-utca 48 sz.

Van szerencsém Csikszereda város és vidéke nagyérdemü közönségének becses figyelmét felhívni az

Első butor és kárpitos kiviteli üzletemre

Allandó és dusan felszerelt butor raktár,
u. m. barok és ó-nemet halószobák, ebéd-
lők, szalon és garco lakás berendezések.

Szőnyegek, tükrök és képek a legzél-
szerűbbtől a legdiszesebb kivitelig ju-
tanyos arak mellett.

Kárpitos és diszító munkák házon kívül is eszközöltetnek.
Butorok csomagolása és szállítása elvállaltatik.

Vidéki megrendelések legpontosabban eszközöltetnek.

KÖNYVNYOMDA és KÖNYVKERESKEDÉS.

MŰVEK, FOLYÓIRATOK
ÉS FALRABASZ K

KÖRLEVELEK, NYITGÁK
ÉS ÁRJEGYZÉKEK

ÜZLETI KÖNYVEK

KITŰNŐ FEHER és FOGALMI
PAPIROK

NAGY VÁLASZTEK
IMAKÖNYVEK OLVASÓKBAN

VIDÉKI RENDELMÉNYEK A LEGNAGYOBB
PONTOSSÁGGAL ESZKÖZÖLTETNEK

GYÖNÖS ÉS TÁRSA, CSIKSZEREDÁBAN.

RAKTÁRON TARTUNK ÜGYVEDI, LELKESZI ÉS
ISKOLAI NYOMTATVÁNYOKAT.

ÜZLETI LEVELEK

ELJEGYZÉSI ÉS ESKŰVŐI
MEGHÍVOK

NÉVKÁRTYÁK

A LEGSZEREBB ÉS LEGOLCSÓBB
LEVELEZŐLAPOK KAPHATÓK

NAGY VÁLASZTÉK LEVELEZŐLAP-
HÍRŐSZEREK, PECSETVÍVÁSOKBAN

A CSIKSZEREDA KIADÓHIVATALA.

HAZAI IPAR FEJLESZTÉS!

szíves tudomásul!

Van szerencsém nagybecsü megrendelőim és a nagyérdemü közönség szíves tudomására hozni, hogy a tavaszi és nyári időnyre szóló legfinomabb minőségű valódi

gyapju és kangara

szöveteket beszereztem és ez által abban a kellemes helyzetbe vagyok, hogy nagybecsü megrendelőimet kívánulmaik szerint a legjobban kiszolgálhatom.

Ugy szintén mindennemü férfi-szabó kellékeket eladásra is raktáron tartok.

Tehát mielőtt becses megrendelőimnek eddigi szíves pártfogásukért köszönetet mondanék, egyutt kérem, hogy irántam tanúsított pártfogásukat a nagyérdemü közönséggel együtt tentartani szíveskedjenek és becses megrendeléseikkel szerencsétlenül méltóztassanak, melyek után vagyok szolgálatukra kész, Csikszeredán, 1903. év márczius hóban

Dóczy János, férfi-szabó,

Rákóczy-utca 388. szám, (Sajátház).

BECSÜLET ÉS SZORGALOM!

Nyomatott a kiadótulajdonos Gyönös és Társa könyvnyomdájában, Csikszeredában.

Rendkívül olcsó árak mellett.

Régem nagy forgalom keves haszon.

JÓ MUNKA!

PONTOS KISZOLGÁLTÁSI